

พระราชบัญญัติ

บัตรประจำตัวประชาชน

พ.ศ. ๒๕๒๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

เป็นปีที่ ๓๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน
พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวประชาชน

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของบัตร

“ทะเบียนบ้าน” หมายความว่า ทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วย
การทะเบียนราษฎร

“เจ้าพนักงานออกบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานตรวจบัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผู้สัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกิน
เจ็ดสิบปีบริบูรณ์และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่ใด ต้องขอมอบบัตร
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่นั้น เว้นแต่จะเป็นบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น
ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

บุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตามวรรคหนึ่ง หากประสงค์จะขอมีบัตรให้เจ้าพนักงานออกบัตรออกบัตรให้

มาตรา ๖ บัตรให้ใช้ได้หกนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรที่ยังใช้ได้ในวันสุดท้ายก่อนอายุครบเจ็ดสิบบริบูรณ์ให้คงใช้ได้ตลอดชีวิต

ในบัตรอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน รูปถ่าย และเลขหมายประจำตัวของผู้ออกบัตร

(๒) ลายมือชื่อหรือตราลายมือชื่อ และตราประจำตำแหน่งของเจ้าพนักงานออกบัตรและวันออกบัตร

ขนาด สี และลักษณะของบัตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ในการขอมีบัตร ผู้ขอต้องยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) เก้าสิบวันนับแต่วันที่มีอายุครบสิบห้าบริบูรณ์

(๒) หกสิบวันนับแต่วันที่ได้สัญชาติไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) หกสิบวันนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๔) หกสิบวันนับแต่วันที่พ้นสภาพจากการได้รับยกเว้น

ในการมีบัตรหมดอายุ ผู้ออกบัตรต้องขอมีบัตรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ

ในกรณีบัตรหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้ถือบัตร
ต้องขอมบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร แล้วแต่กรณี ภายในเก้าสิบวัน
นับแต่วันที่บัตรนั้นหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

ในกรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล
ผู้ถือบัตรต้องขอเปลี่ยนบัตรภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้
เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลแล้วแต่กรณี

รัฐมนตรีอาจขยายกำหนดเวลาตามความในมาตรานี้ได้ตามที่เห็น
สมควรโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ การขอมบัตร การขอบัตรใหม่ การขอเปลี่ยนบัตร
การออกบัตร การออกใบรับ และการออกใบแทนใบรับ ให้เป็นไปตาม
แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอ และเห็นว่าคำขอนั้นมีรายการ
ถูกต้องครบถ้วนและผู้ขอได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้
ถ่ายรูปผู้ขอและออกใบรับให้แก่ผู้ขอ

ในกรณีใบรับหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้ออก
ใบแทนใบรับให้แก่ผู้ขอ

ใบรับหรือใบแทนใบรับให้ใช้ได้เสมือนบัตร ตามระยะเวลาที่
กำหนดไว้ในใบรับ ในการใช้ใบรับหรือใบแทนใบรับ ให้ใช้ร่วมกับ
บัตรเดิม เว้นแต่ในกรณีขอมบัตรเป็นครั้งแรก บัตรหายหรือถูกทำลาย
ทั้งหมด

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ เมษายน ๒๕๒๖

มาตรา ๕ ผู้ถือบัตรผู้ใดเสียสัญชาติไทยเมื่อใด ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะใช้บัตรนั้นทันที และต้องส่งมอบบัตรนั้นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสียสัญชาติไทย

มาตรา ๑๐ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจหลักฐานหรือคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรได้ที่สำนักงานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ที่ว่าการอำเภอหรือเขต หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ในเวลาราชการก็ได้ และจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดและรับรองสำเนาด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๒ ผู้ถือบัตรผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๓ ผู้ถือบัตรผู้ใดไม่ส่งมอบบัตรตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ไม่มีสัญชาติไทยผู้ยื่นคำขอมีบัตรโดยแจ้งข้อความหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าตนเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือใช้บัตรซึ่งตนหมดสิทธิใช้ตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสน

มาตรา ๑๕ ผู้ได้นำบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับของผู้อื่นไปใช้ แสดงว่าตน เป็นเจ้าของบัตรหรือใบรับหรือ ใบแทนใบรับต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๖ ผู้ใดยินยอมให้ผู้อื่นนำบัตรหรือใบรับหรือใบแทน ใบรับของตนไปใช้ในทางทุจริตต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึง สามปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗ ผู้ถือบัตรผู้ใดไม่อาจแสดงบัตรหรือใบรับหรือใบแทน ใบรับเมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรขอตรวจ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง ร้อยบาท

มาตรา ๑๘ บรรดาคำขอที่ยื่นตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัว ประชาชน พ.ศ. ๒๕๐๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็น คำขอที่ ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ บรรดาบัตรและใบรับที่ออกตามพระราชบัญญัติบัตร ประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้ถือว่าเป็นบัตรหรือใบรับที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้ สำหรับบัตรที่หมดอายุแล้วให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนถึง วันครบรอบวันเกิดของผู้ถือบัตร และให้ผู้ถือบัตรขอมบัตรตามพระราช บัญญัตินี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบรอบวันเกิด และให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๐ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราช บัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้ได้ต่อไปเพียง

เท่าที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอื่นจนกว่าจะได้มี
กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๒๑ ผู้ใดมีอายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วก่อนวันที่พระราช
บัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ และเป็นบุคคลซึ่งต้องขอมบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามมาตรา ๕ ให้ยื่นคำขอมบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

การกำหนดตามวรรคหนึ่งรัฐมนตรีจะกำหนดโดยคำนึงถึงอายุของ
ผู้ขอจากมากไปหาน้อย และท้องที่ที่จะให้บุคคลมายื่นคำขอด้วยก็ได้

มาตรา ๒๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติซึ่งมีโทษปรับ
สถานเดียวให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้ต้องหา
ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่า
คดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัติ และให้มออำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตร เจ้าพนักงาน
ตรวจบัตร และพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่า
ธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและ
กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีนสแตนนท์

รองนายกรัฐมนตรี
และ
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การออกบัตรตามมาตรา ๕ วรรคสอง	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๒) การออกบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรตาม
มาตรา ๗ วรรคสาม หรือวรรคสี่	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๓) การออกใบแทนใบรับ	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๔) การขอตรวจหลักฐานหรือคัดสำเนารายการ
เกี่ยวกับบัตร	ฉบับละ ๒๐ บาท
(๕) การคัดและรับรองสำเนารายการ
เกี่ยวกับบัตร	ฉบับละ ๔๐ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ เมษายน ๒๕๒๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมา เป็นเวลานานแล้ว และมีบทบัญญัติต่างๆ ที่ไม่ทันสมัยและไม่เหมาะสมกับสภาพ การณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้